

Any I

Barcelona 18 Setembre 1881

Núm 4

S'Avencs.

Núm sol-4 cts | Periodich catalanista | Cuatrillat baixos.

Lo Monestir de Poblet.

Lo dibuix qu' avuy donem à llum, exigeix que ns en occupem més extensament que de costum.

Lo Monestir de Poblet està situat en la Província de Tarragona en lloc denominat Conca de Barberà.

Anant primerament a consultar la tradició, trovarem que en aquell lloc y en lo punt dit cova de Gardeta, hi feya vida solitaria un tal Poblet, sense por dels sarraïns que residian en Ciurana.

Un dia al sortir de sa cabanya vege venir lo rey moro de Ciurana Almira Almuminiz, acompañat d'un seguit numeros. Entaulà al ell conversació, y com parlaren d'opinions religiosas, lo moro feu agafar al ermità, y'l feu collocar en la més fonda de sas presons. Pero gran fou la sorpresa d'Almira Almuminiz,

al saber qu' havia desaparegit de la masmorra. Altres dues vegadas lo feu prisoner y veyent que sempre fugia, cregué que ab Poblet tenia un poderós enemic, y allavoras fou quan li cedi la partida de Gardeta y tots los camps y montanyas del entorn.

Fins aquí tot son suposicions en las que més que la veritat hi entra l'imaginació. Ara anem à la veridadera història.

Passaren algunes dies. Un dia Poblet vege venir lo comte Ramon Berenguer IV, portant lhi la nova de que'l pere català havia tremolat en Ciurana y que per celebrarho volia edificar un monestir en Gardeta que portés lo nom del ermità.

Tres anys més tard quedava ja construïda una iglesia de regulars dimensions baix la invocació de la Verge de l'Humilitat. Se feren aixecar dues esglésies més, l'una dedicada à Sta. Caterina y l'altra à St. Esteve.

Quan ja començà à tenir un aspecte magestuós y's considerà que podia aubergar algú, Ramon Berenguer acudi a San Bernat, en Claraval, que li envies alguns monjos blancs, lo qual ho feu ab tretze, conferint la dignitat abacial à un d'ells.

Lo monastir de Poblet anà augmentant en magnificència, grandesa y sumptuositat.

En l'any 1367 Pere del Pinyalet feu aixecar un mur à son entorn 2154 varas d'extensió per 6 d'alsaria, en lo qual hi havia 12 torres y entremitj de dues octagonals s'obria la titolada porta Reyal.

Pera formarse carretil del luxe en que vivia en aquest temps lo monastir de Poblet, traduhirem dos párrafos de D. Victor Balaguer:

«Si un comte de Barcelona y rey d'Aragó s'arrives à trucar à las portes del monastir, l'abat de Poblet sortia de son palau particular y rebia al monar-

ca rebestit ab mitra y bâcul de bisbe, rodejat d'una cort y d'un faustuós ceremonial feudal, y portant un numeroso séquit de monjos semblants als antichs canballers religiosos, per lo folgat y flotant de sos militars mantells blancs ab rossech, que magerosament arrosgavan.

«Y quan l'ilustre hoste qu'avis rebia Poblet, tornava abert sa felicitació al superior d'aquells religiosos, saludava al abat de set abats, al baró de Prenafeta y d'altres set llocs en lo Camp de Tarragona, al de disset en la Sa- garrà, al de los altres mitjunts, al de las Garrigas ab altres dotze, al de Cuarte y Aldaya en Valencia, al senyor dels molins de la horta de dita ciutat; en lo temporal, amo de dinou llocs entre pobles, masos y erms dels entornos del monastir; en lo espiritual, dominador de dos priorats y una comunitat, sens contar los títols que li corresponian com à rector nat de varias iglesias parroquials qu'estaven baix son patronat.»

Hi havia hospital, sellés, gra-

ners, sils, grans caballerissas, corral, magatzems, fonts, pous pera conservar la neu, fusteria, magatzem de picapedrers, molins de farina, fins, molins d'oli, cups, etc.

et tanta magnificència, tant luxo y ostentació, impropia d'an quell lloc, debria arribarhi lo just castich. En efecte, lo dia en que afortunadament s'obriren en Espanya las portas à las modernas ideyas, foren vandàlicament convertits en runas los monastirs de Catalunya y entre ells lo de Poblet.

Obras.

L'autor del article, *Uria!* insertat en lo número passat, cometé dues erradas que no podem menos d'esmenar.

Quan parla del poble que's troba pèl camí de la ermita, escriví *Caraus*, quan lo nom es *Caralps* (*car-alps*, de cara als alps, de cara à las montanyas).

En altre lloc diu, parlant de l'imatge: *sou amagada per St. Gil*, apartantla de la invasió sarrakina. En aquest aconsel-

llariam al autor que no tract d'assumptos que no coneix.

L'imatge de *Uria* fou amagada per St. Gil d'Ottenas, en l'any 701, fugint de la persecució de *Wiza*.

* * *

Convenuts del amohino que causa à nostres constans favoreixedors y també à nosaltres, lo cobrar la cantitat que val lo número al mateix temps de repararlo; obrirem una suscripció partir del número 6 fins al 10 o sia de cinc números, al modich preu de mitja pesseta.

Los que volgentshi suscriurez, no'ls viña bé de passar per l'Administració - carrer Cucurulla n.º 9 baixos -, poden entregar la cantitat al repartidor al distribuir lo número 5.

D'aquesta manera logrem simplificar l'Administració de «L'oven».

Catalunya monumental.

L' Avenç.

Vista general del monestir de Poblet (dibuix de V. B.)

